

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס

שם הקורס:

שירתו המוקדמת של אורי צבי גרינברג

שם המרצה: פרופ' תמר וולף-מונזון

שם המחלקה: ספרות עם ישראל

מספר הקורס: 13-8250-01

שם הקורס באנגלית:

A Study of Uri Zvi Grinberg's Early Poetry and Essays

הרצאה סוג הקורס:

4 היקף נ"ז:

תשפ"ה שנת לימודים:

שנתי סמסטר:

10:00 חמישי יום ושעה:

12:00 רביעי שעת קבלה:

Tamar.Wolf-Monzon@biu.ac.il מייל מרצה:

/https://lemida.biu.ac.il קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הקורס יעקוב אחר ראשיתו יצירתו של המפעל השירי והפובליציסטי של אורי צבי גרינברג, מגדולי המשוררים העבריים בעת החדשה. נעמוד על דרכי התגבשותה של התודעה היוצרת של המשורר, וניחשף לדיאלוג שמקיימת שירתו של הקונן עם הספרות העברית לדורותיה, לצד קשריה העמוקים עם היצירה התרבותית האירופית והאונגרדית.

מטרות/תוצרי הלמידה:

הקורס יחשוף את הסטודנטים והסטודנטיות לדרכי ההתגבשות של שירתו של אורי צבי גרינברג – ויעניק ללומדים/ות כלי מחקר ופרשנות לשירתו ולכתיבתו הפובליציסטית. הקורס יפגיש את הלומדים עם ההקשרים הלשוניים, התרבותיים, החברתיים והאידיאולוגיים של כתיבתו של אצ"ג.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	שיעור מבוא – מקומו של אצ"ג במפת השירה העברית, הגדרה ואפיון של קורפוס יצירתו, הצגת מטרות הקורס וחובותיו			
2	מאפייני בית ההורים והכרות עם סביבת הגידול הרוחנית של אצ"ג			
3	ביכורי יצירה, מקורות השפעה והשראה בשלבי העיצוב של יצירתו המוקדמת			
4	רישומיה של מלחמת העולם הראשונה על יצירתו (הקשרים היסטוריים וחברתיים)			

			5	רישומיה של מלחמת העולם הראשונה על יצירתו (הקשרים פואטיים)
			6	תקופת ורשה – יצירתו השירית והפובליציסטית בידיש
			7	מאפייניה הפואטיים והפילוסופיים של הפואמה 'מעפיסטא' ואופני התקבלותה
			8	תקופת ברלין – המפגש עם האקספרסיוניזם הגרמני
			9	הקרנת הסרט 'מטרופוליס' ודיון במאפייניו האקספרסיוניסטיים
			10	דיון בגליונות 'אלבאטראס' ובמאפייניהם הרטוריים והפואטיים של מאמריו של אצ"ג
			11-12	ההכרעה לעלות לא"י והשלכותיה הלשוניות והפואטיות – דיון במאמר 'הציונות הערטילאית והמקוננים בשוליה'
			13	דרכי התגבשותה של ההכרה הציונית בתפיסתו של אצ"ג
			14	סיכום החומר שנלמד בסמסטר א'
				סמסטר ב
			1	העלייה לארץ והמפגש עם חלוצי העלייה השלישית
			2	האתוס של העלייה השלישית ומאפייניו
			3	קריאה במאמרו הראשון של אצ"ג בארץ- ישראל – 'עלי קרקע כאן'
			4-7	הקובץ אימה גדולה וירח ומאפייניו הפואטיים
			8-9	דיון במאפייניו של מחזור השירים 'טור מלכא'
			10-11	דיון בקובץ הגברות העולה וסיכום קווי ההיכר לנוסח הארץ ישראלי של אצ"ג
			12-13	רפרטים

			סיכום הקורס והנחייה בכתיבת עבודה	14
--	--	--	----------------------------------	----

- ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציין סופי

משקל בציון הסופי	תיאור התוצר
20% מהציון הסופי	עבודה על ביבליוגרפיה
80% מהציון הסופי	כתיבת עבודה מסכמת, בתיאום ובהנחיה

דרישות הקורס

חובת נוכחות ב-80% מהשיעורים
כתיבת עבודה במקום בחינה – בתיאום ובהנחיה

דרישות קדם

שם הקורס	מס' הקורס
רצוי ללמוד קורס מבוא לשירה כבסיס לקורס זה	

1. וולף-מונזון, תמר. **לנגה נקודת הפלא** : הפואטיקה והפובליציסטיקה של אורי צבי גרינברג בשנות העשרים, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה, זמורה ביתן, תשס"ו.
2. -----, "שלבי התגבשותה של ההכרה הציונית בתודעתו של אורי צבי גרינברג", **האומה**, גל' 233 (פברואר 2024), עמ' 109-100.
3. וולף-מונזון, תמר וזהר לבנת. "אני שב לביטויי כנפח לסדנו" : כבילות ויצרניות בלשונו של אורי צבי גרינברג' **בקורת ופרשנות**, חוב' 38 (קיץ תשס"ה 2005), עמ' 305-331.
4. Wolf-Monzon, Tamar, Uri Zvi Grinberg and the Pioneers of the Third Aliyah – a Case of Reception, *Prooftexts*, vol.29, 2009, pp.31-60
5. -----, *The Poetry and Essays of Uri Zvi Grinberg – Politics and Zionism*, Routledge, London & New York, 2024, pp.1-94
6. ויס, הלל וליפסקר אבידב (עורכים), **המתכונת והדמות : מחקרים ועיונים בשירת אורי צבי גרינברג**, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן, 2000.
7. חבר, חנן. **אורי צבי גרינברג במלאת לו שמונים** : תערוכה בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי (ירושלים : בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, תשל"ז).
8. ליפסקר, אבידב. שיר אדום שיר כחול : שבע מסות על שירת אורי צבי גרינברג ושתיים על שירת אלזה לסקר שילר, הוצאת בר אילן, 2010, עמ' 120-17.
9. ליפסקר אבידב ותמר וולף-מונזון, אורי צבי גרינברג בשנות העשרים – מחקרים ותעודות, אוניברסיטת בר אילן, 2020.
10. לינדנבאום, שלום. **שירת אורי צבי גרינברג - העברית והיידיש : קווי מתאר**, הדר, 1984.
11. מירון, דן. **אקדמות לאצ"ג**, סדרת מבואות, ירושלים : מוסד ביאליק, תשס"ג.